

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominec'a deminèti'a.

Prețulu de Prenumeratiune:
 Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
 Pre șese lune . . . 7 fl. 50 cr.
 Pre anulu întregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
 4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
 de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Inserțiuni:
 10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
 brale pentru fișce care publicati-
 une separatu. In Loculu deschisu
 20 cr. de linia
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Cancelari'a Redactiunii:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32

Locuinti'a Redactorului:

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrisorile nefrancate nu se voru
 primi decâtu numai de la corespun-
 dintii regulari ai „Federatiunii“

Articlii tramisi si nepublicati se
 voru arde.

Pest'a, 11/23. martiu, 1868.

Diurnalele magiare se ocupa tote si cu multa inversiunare, — fie-sce carele d'in punctulu de vedere alu partitei, carei-a servesc de organu, — de programulu lui Colomanu Tis'a, desfasuratu in conferinti'a intielegintiei d'in comitatulu Bihariei, tinenta la Oradea-Mare. Acestu programu, carele se pote considera totodata ca programu alu centrului stangei, cuprinde urmatoriile trei puncte: *Desfiintarea delegatiunii si a ministeriului comune* (resbelu, finantie, afaceri straine) si *infintiarea armatei ungresci*. Acestu programu, dîse Tis'a, este basea, in giurulu carei-a trebe sê ne adunâmu, era eluptarea-i pre cale constitutiunala are sê formeze scopulu activității nostre. C. Tis'a provoca in fine pre toti, ca sê agiteze spre a se latî aceste idee in tiera pana voru cascigâ majoritate, pentru ca astfelu sê se realizeze neependinti'a patriei. Aceptâmu ca sê vedemu formulatu cu precisiune programulu lui C. Tis'a, atunci vomu face si noi observatiunile nostre a supr'a lui, pana atunci ne marginimu a constata faptulu, că magiarii d'in asiè numit'a opusetiune agiteza in publicu in contr'a unoru legi, la a le caroru facere au colucratu si ei, ba d. C. Tis'a au luat parte si in lucrârile delegatiunii, Romanilor ardeleni inse nu li este ertatu neci macaru a-si descoperi parerile individuale pre calea preseii, in contra legii de uniune facute nu numai fără colucrarca loru ci si in contr'a protestulu sigilat cu sangele a 40,000 de Romani. Ba ce e si mai curiosu, audîmu că directorulu causelor regale d'in insarcinarea ministeriului magiaru vre sê intenteze procesu redactiunei „Federatiunei“ pentru căti-va articli publicati intru interesulu autonomiei si neependintiei Transilvaniei. Cumca majoritatea servila si suprematisatoria, carea domnesce asta-di in diet'a Ungariei, s'ar invoi a da autorizarea sa la unu atare actu de persecutiune in contr'a nostra (că-ci unu deputatu numai cu invoirea Camerei repres. pote fi datu in judecata), nu ne indoimu de locu, dar nu scimu pre ce felu de base, că-ci noi nu am comisu crimea de lesa majestate, d'in contra aperâmu legalitatea calcata de domni dîlei, de usurpatori drepturilor nostre. Daca majoritatea dietei in servilismulu sêu celu degradatoriu fatia cu guvernulu va socoti intru nimicu a infruntâ opiniunea publica, si va dovedi in fati'a tiei, in fati'a lumii, că d'insei nu-i pasa de libertate, ci numai de suprematia, de predominire a supr'a nostra, atunci nerusfnarea ei si a celoru de la putere va deveni piramidala. Dar sê insiela cei de la putere, daca credu că priu asemenea intimidâri ne voru abate de la convictiunile nostre politice si de la detorintiele nostre nationale.

Cas'a de susu a senatului imper. incheiâ desbaterca generale asupr'a legii de casatoria sambata (21 l. c.). Votulu majorității triumfâ, si astfelu proieptulu legii de casatoria elaboratu de cas'a reprezentantiloru este ca primitu si de cas'a domniloru. Mai la vale impartesîmu unu estrasu d'in desbaterile decurse. In nr. v. vomu continua. Si pana atunci trebe sê amintimu, că respingerea propunerei minorității precum si a propunerei de amanare si primirea votulu majorității, au fostu primita d'in tote părțile cu placere deosebita, ba chiaru cu entusiasmu. Candu esira membrii casei domniloru de la siedinti'a de sambata, fura intempinati de mii de omeni, cari armarira cu cea mai incordata atentiune decursulu consultârilor si cari asteptau cu nerabdare rezultatu loru. Candu aparura innaintea acestei multimi; ministrulu presied. princip. *Auersperg, Hasner, Herbst, Bresil, Tegethoff, Lichtensfels, Schmerling* si *Gablensz*, resnapara vivatele cele mai insufletite; era ovatiunile fa-

cute ministrului *Beust* nu erau sê mai incete pana candu acest'a nu adresâ multimei câte-va cuvinte de multiemire, ascurandu-o „că lucrurile stau bine.“ Mai tare fu destinsu ministrulu *Gisera*, care abiè scapâ de manifestârile de bucuria a numerosulu publicu coadunatu. Sêr'a, întreaga Vien'a era iluminata intru onorea rezultatulu voarei d'in acêsta dî.

La Paris au aparutu o brosiura cu insemnele imperiale si cu inscriptiunea „titlurile dinastiei napoleonice“ portandu devis'a „vox populi, vox Dei!“ Ea cuprinde una adunatura de documinte: numirea lui Napoleonu I in consule, apoi in consule pre vietia si in fine de imperatu, asemenea: numirea lui Napoleonu III. de presiedinte alu republicei, apoi de imperatu, tote prin vointi'a poporului — doveda de ajunsu, că dinasti'a napoleoniana, sucesivu aclamata prin 30 de milioane de suflete, au prinsu radechine adunce in Franci'a. Ca adausu la aceste dovedi, brosiur'a mai face unu felu de resumere a constitutiunii d'in 1852, carea se dice a fire unu pactu între imperatulu si natiunea fr., ale carui-a base numai prin unu plebiscitu s'ar potè schimbâ. Pârțile constitutiunei acesteia se dîcu a fi perfectibile, precum au recunoscutu insu-si imperatulu, promitendu a o indeplinî prin concessiunea unei libertâti progressive, ceea ce prin decretulu d'in 24 noemre 1860 si prin scrisorea sa d'in 19 januaru 1867 dîce că ar fi si implinitu. Daca aceste sunt adeverate, nu era lipsa ca sê se constateze prin brosiur'a acêsta, dar ni-sê pârte că aparerea ei nu e semnu bunu pentru sentiulu de securitate alu regimulu napoleonianu.

Senatulu imperialu.

Cas'a domniloru, continuarea siedintiei d'in 19 martiu.

Dupa ce s'au cetitu ambele propuneri, a maiorității si a minorității, presiedintele comunica casei a trei'a propunere susrisa de 15 membri si predata de contele *Mensdorff*, care are de scopu amenarea desbateriloru despre legea de casatoria pana la tempulu acela, candu regimulu va fi in stare a presintâ casei rezultatulu pertratârilor cu curtea de Rom'a, referitorie la modificarea concordatulu. Voindu contele *Mensdorff* a-si motivâ propunerea se incinge o disputa lunga despre intropretarca ordinii de negociu, la care ieu parte: *Mensdorff, Lichtensfels, Schmerling, Windischgrätz*, si care se finesce cu aceea, că contele *Mensdorff* numai atunci si-pote motivâ propunerea, candu-i va veni rendulu sê vorbesca.

Ministrulu de cultu *Hasner* îe cuventulu spre a espune motivele, d'in cari purcede regimulu fatia cu cestiunea presinte.

Hasner: Mi tienu de detorintia a precisâ pusetiunea regimulu fatia cu legea, despre care avemu a desbate astadi. Dechiaru, că regimulu sta pre acela-si terenu cû majoritatea comisiunii inaltei case, va sê dica pre terenulu libertâti beserecei; regimulu e resolutu a aperi libertatea beserecei, ca pre ori care alt'a, dar totu asiè de neconditiunatu si totu cu atâta resolutiune va aperi suveranitatea completa si neatinsa a statulu. Regimulu nu sta pre terenulu asiè numitu *Josefinicu*, dar pentru aceea nu va fraternisâ nici odata cu acei-a, cari intrebuintieza numele unuia d'între cei mai gloriosi si mai nobili domnitori ai Austriei, numai pentru a aruncâ orecare blamu pre acestu nume. *Josefinismulu* in una privintia pote ca e gresiela mare, in alta privintia *Josefinismulu* e numai o fasa naturala in desvoltarea victiei statulu incependu d'in evulu mediu pana pre tempulu nostru. E cunoscutu, că desvoltarea ideei de statulu in evulu mediu a causatu lupte mari, la cari au luat parte imperatii d'ina lini'a *Hohenstaufiloru* si alti domnitori pana pre tempulu celu mai nou, in contra egemoniei neindreptatite a beserecei. (Forte bine! bravo!) La lupt'a acêsta au luat parte si reginti austriaci, si e o gresiela istorica a crede, că imperatulu *Josifu* in asta privintia sta isolatu in istori'a Austriei. Nu voi sê amintescu de *Masimiliani*, ci voi produce monar-

ci austriaci, despre a caroru catolicitate nu se va indoi nimene. Voiu memorâ instructiunile, ce le dedese imperatulu *Ferdinandu I* reprezentantelu sêu pentru conciliulu tridentinu. In aceste instructiuni aviseza imperatulu la multele abusuri, ce le comite besereca, pretinde delaturarea superstitiunii, care sierbesce poporulu de „scandalu“, incetarea multeloru dispense si tapsu, imputfnarea dîleloru de postu, ba chiaru si desfiintarea celibatulu. *Ferdinandu II*, candu-i oferî curtea romana o concessiune, si ceru ca recompensatiune restringerea drepturiloru circa sacra, respuse legatulu papalu, că va intrerumpe pertratârile, daca cuteza curi'a romana a cere restringerea puterii de statulu. (Aplause pre galeria.)

Conscinti'a libertâti beserecei e necesitatea neincungiurata a legii presinte. Intre alternativ'a: a face sila beserecei in afacerile matrimoniale, scu a supune statulu dispusetiuniloru besericii, mai existe alu treile espediinte, a leca casatori'a civila. Pentru regimulu institutulu acesta nu e unu ce idealu, ci e neincungiuratu de lipsa, daca nu vomu a cadè intr'un'a d'in cele doue alternative. Protestezu inse in numele statulu si a legelatiunii de statulu in contra acelei afirmâri, că casatori'a civila n'aru fi institutu moralu, ci numai concubinatu. Legelatiunea statulu are, sê statornesca conditiunile inchiatiunii si a desfaceirii casatoriei conformu principiiloru morale, si statulu va santionâ numai acele institutiuni, cari corespundu legiloru si legile acestea sunt puse pre base morale.

Incâtu pentru concordatu trebe sê marturisescu, că chiaru si cercurile conservative sunt de aceea convingere, că concordatulu nu se pote aproba. Se dîce d'in unele părți, că concordatulu e contratu, si p a c t a sunt servanda, dar puteni d'in accia au cercetatulu lucrulu mai de aproape, ore incheiatu-s'a contratu acesta in modu obligatoriu.

Nime nu se va indoi despre aceea, că statulu absolutu, straformandu-se in statulu constitutiunala, reprezenta alta persona iuristica, si renuntiarea de drepturile suverane ale statulu, si-perde validitatea, indata ce se creeza unu statulu nou suveranu si liberu. — Lasandu acum teoriile la o parte, me voiu pune pre terenulu dreptulu practiculu intrenatiunala. E cunoscutu, că esista contrate intrenatiunale, cari se potu rescinde, mai vêtosu in casulu acela, candu contratul contine stipulatiuni absolutu stricatiose pentru statulu, va se dica, atare contratu e obligatoriu numai rebus sic stantibus.

Regimulu doresce, ca besereca sê represente si de acum inainte puterea morala si religioasa, ce-i compe, si sê nu mai fia obiectu de conflictu. In tote staturile, unde domnesce principiulu libertâti beserecei, aflâmu pietate si religiositate mai mare, decâtu acolo, unde besereca e sustienuta numai prin privilegie.

Aceste-a sunt convingerile regimulu in cestiunea de fatia.

(Va urmâ.)

Oradea-mare, martiu 1868.

Correspondentele „Federatiunei“ d'in Blasiu de datulu 8 Martiu in nrulu 36. despre *Metropoli'a greco-catolica* scriindu o meditatiune fără de subscrierea numelui sêu, ce nu a cutezatu a face de unde se pote cunosce caracterulu lui, că este fiulu intuneculu nevoindu a se aretâ la lumina, ci in ascunsu voindu a vatemâ si a insiela, dîce cumca episcopii sufragani au redicatu scopulu încâtu ei inca cu finea anulului espiratu si-au datu parerile loru ministrulu de culte despre cumu sê se restaure scaunulu veduvitu alu *Archi-Diecei*. Acêst'a subscrisulu o dechiaru a fi scornitura, pentru că ministrulu culteloru in acesta privintia pre Episcopii sufragani nice i au intrebatu, asiâ dara nu si-au potutu descoperi parerile sale, si toema Episcopulu de la Oradea de la coronare nice câ a veduutu pre ministru. Dîce cumca Episcopii in parerile sale suntu de parte de o alalta, si acêst'a aru fi caus'a amenârii completiei scaunulu metropolitani; si intru acea se insiela correspondentele, că episcopii nu suntu de diferite pareri, dara nechiamati nu s'au amestecatu in treba neci se amesteca, acceptandu ocaziunea de a si-implini detorinti'a sa cea dupa

Transilvania.

Representatiunea

comitetului permanente alu inclitulu comitatu Solnocu inter. pentru a se reduce contributiunea personala (darea de la capu, facuta la propunerea dlui Gavriilu M a n u, membru alu comitetului

(Urmare)

Cumcă darea capului apesa pre nedreptu in dispropor-tiune comunitatile si pre locuitorii comitatului nostru, se vede d'in aceste:

In anulu 1863,4 in comu'a Coruieni
darea de pamentu a fostu . 177 fl. 40 cr.
darea capului . . . . . 436 „ 6 1/2 „
prin urmare darea capului face 71%
In Ghirbou darea pamentului face . 178 fl. 36 1/2 cr,
darea capului . . . . . 414 „ 12 „
prin urmare darea capului mai de trei ori e mai mare decâtu darea pamentului.

Inse se trecemu la unele familie contribuente, si privindu referintiele loru de dare, se constatamu situatiunea, a careia inconvenientia si nedreptate nu se pote descrie fara emotiune; — anume dupa late oficiose din 1864 :

In Agriesiu, unu iobagiu eliberatu, locuitoriu sub nr. 43, capu de familia in etate de 90 ani cu doi fii ai sei casatoriti, au solvitu fia-carele in deosebi câte 4 fl. 20 cr. dare de capu, si toti trei la olalta 12 fl. 60 cr. care suma cu adausulu de 9 fl. 57 cr. face 22 fl. 17 cr; — capulu acestei familie a solvitu dare de pamentu 7 fl. 16 cr.

In Glodu, o veduva de 60 ani, care locuiese sub nr. 134, cu fiulu seu d'impreuna a solvitu dare de capu 6 fl. 30 cr, cu crescature cu totu 11 fl. 8 cr, dare de pamentu au solvitu 1 fl. 38 cr. si computandu venitul curatu in 13 fl. 80 cr, dupace au platitu in dare 12 fl. 46 cr. a remasu spre sustie nerea loru 1 fl. 44 cr.

In Briglesu, unu dileriu fara posesiune in etate de 75 ani, locuitoriu sub nr. 33, cu doi fii d'in impreuna au solvitu dare de capu 8 fl. 71 cr, fara crescature.

In Solomonu, unu parinte de 80 ani, locuitoriu sub nr. 13, cu doi fii ai sei au solvitu dare de capu 13 fl. 12 1/2 cr.

In Terpiiu, unu capu de familia de 80 ani, locuitoriu sub nr. 2, cu fiulu seu d'in impreuna a solvitu dare de capu 8 fl. 40 cr, si dare de pamentu I fl. 67 1/2 cr.

In Dingeleagu, veduv'a locuitoria sub nr. 5, a solvitu dare de capu 2 fl. 10 cr, trei fii ai sei câte 4 fl. 20 cr, cu totulu 14 fl. 70 cr; prin urmare cu crescaturele la olalta 25 fl. 87 cr, — dare de pamentu a solvitu 4 fl. 27 cr, si asié solvindu d'in venitul curatu de pamentu de 42 fl. 70 cr. 30 fl. 14 cr. in dare, spre sustinerea ramii numeroase au remasu 12 fl. 56 cr.

In Dicea, unu capu de familia, locuitoriu su nr. 3, cu patru fii si doue fete au solvitu dare de capu 17 fl. 51 1/2 cr, cu crescature cu totu 30 fl. 81 cr, — dare de pamentu au solvitu 3 fl. 41 cr; — prin urmare dupa solvirea darei de capu d'in venitul curatu de pamentu de 34 fl. 10 cr., remanu 3 fl. 29 cr., d'in care nu a potutu solvi nici chiaru darea pamentului fara crescature si unde e inca sum'a receruta spre sustinerea familiei ?

Inse cea mai apesatoria ramura seu parte a repartitiunei seu rectificatiunei de dare a fostu, că dupa punctulu 12 d'in instructiunea de 1851 oct. 24 nr. 7,601 numai acei meseri solvescu tass'a protectionala de 18 cr. a caroru dare de pamentu nu trece preste jumetate sum'a darei de capu, prin urmare pana in finea anului 1864 totu meserulu, de ar fi diacutu si in patu, precum si totu orbulu cersitoriu, decumva a platitu dare de pamentu 2 fl. 1 cr. a fostu datoriu se platesca si darea de capu intrega 4 fl. 20 cr. cu eschiderea de ori ce remediu.

Spre chiarificarea ulterioare a acestei cause, reintorcandu-ne la generalitati, nu potemu lasa neamintitu, că in o ordinatiune locutientiale ddo 1850 aprile 2 edata la mandatu mai inaltu si in legatura cu acest'a in o provocatiune publicata in dec. 27. guvernulu a promis solenu stergerea darei capului, in cuvintele urmatorie: „mit aller Zuversicht jetzt schon gesagt werden könne, dass es künftighin auch in Siebenbürgen keine anderen Steuerabgaben geben werde, als von Grund, Gebäuden, Erträgen und Einkommen, die in den beiden ersten nicht getroffen seien.“ Dupa provocatiunea acesta incunoscintia poporulu a fostu sperantia generala că darea capului nu preste multu va incetă.

— „Provisoriulu de darea pamentului“ (Grundsteuer provisorium) inca s'a pusu in vietia si prin cerculariulu directiunei finantiarie ddo 1854 octob. 26 nr. 27676/5676 si darea de pamentu de 10% s'a introdusu, inse pre langa tote aceste darea capului s'a sustienutu in tota estensiunea [sa inca in mesur'a si proportiunea cea mai apesatoria pentru locuitorii tie-rei, precum se vede d'in datele urmatorie:

In	Darea pamentului	Darea capului
1854	1,555,197	1,724,635
1855	1,317,128	1,652,117
1856	1,328,750	1,669,022
1857	1,338,286	1,643,657
1858	1,325,540	1,763,124
1859	1,371,450	1,752,551
1060	1,401,866	1,680,000
1861	1,429,995	1,770,000
etc.		

Premitiendu tote aceste, cu dreptu potemu conchide, că candu suntu de lipsa imbunatatiri radicali, atunci unu siste-

mu nedreptu, reu d'in fundamentu, cu petecituri necore spundietorie si amelioratiuni parute, numai frupte amare pote aduce; — si nici d'in acestu puntu de vedere nu pote fi indestulitoria reductiunea darei capului d'in 1865

de la 6 fl. 30 cr. — la 4 fl.
„ 4 „ 20 „ — „ 3 „
„ 3 „ 15 „ — „ 2 „
„ 2 „ 10 „ — „ 1 „
„ — „ 52 1/2 „ — „ — „ 50 cr.
„ — „ 31 1/2 „ — „ — „ 20 cr. si asié mai

departe, — pentruca reductiunea acesta prin ordinatiunile esecutive intru atat'a s'a paralisatu, in catu darea capului in anii mai d'in urma a fostu cu multu mai apesatoria, asié de esemplu toti nepotinciosii cari fiindu preveduti cu atestate de la protomedicu, pana in finea anului 1864 au platitu dare de pamentu 1 fl. 51 cr. — 2 fl. au platitu tassa protectionala de 31 1/2, acum dupace darea capului in locu de 4 fl. 20 cr. e numai 3 fl., in intielesulu punctului 12 d'in instructiunea amintita, cei ce platescu dare de pamentu 1 fl. 51 cr. era suntu detori se platesca darea capului redusa la 3 fl. intrega, — spre adevierirea acesteia si a mai multoru anomalii, ca onore acludu sub ./- datele urmatorie, din cari de odata se pote vedé si aceea că contribuentulu primu (Bogye Grigore d. Briglesu) in anulu 1865 a fostu supusu tassei protectionale de 20 cr, era in anii urmatori a solvitu 3 fl., — alu doile (Kukura Iosifu d. Agriesiu.) contribuentu solvindu in a. 1864. 31 1/2 cr, dupa reductiunea darei de capu a solvitu 3 fl. si in urma ca se-si pota sustiené miserabilu vietia a emigratu din satulu seu spre a-si caută pana de totu dilele, si acesta o a facutu atunci, candu directiunea finantiaru in tabel'a de dare a facutu observatiunea picanta si ne-cuviintiosa, că celu ce platescu 2 fl. 77 cr. dare de pamentu si in strainetate inca pote calatori, prin urmare si darea capului o pote solvi. Alu treile contribuentu (Pop Vasilie d. Glodu) in a. 1864 a fostu supusu darei ca incuifitu inse dupa reductiunea din 1865 a solvitu ca posesionatu, in locu de 2 fl. 3. Alu patruile (Lar Villa d'in Glodu.) in 1864 a contribuitu 31 1/2, in 1865 20 cr. inse in 1866 a solvitu 3 fl. ca unu economu de frunte.

Alu cinciele (Trif Juon d. Glodu) in 1864 a solvitu ca incuifitu 3 fl 15 cr.
1865 „ „ 2 fl.
inse in 1866 „ „ unu posesionatu 3 fl.

Alu siesele (Veduva Marton martonesu d. Dicea) doi ani a suferitu in bola de apa si totusi abé a scapatu de darea cea grea a capului in anulu d'in urma; dorere ca aseme-nea casuri suntu forte numeroase in tote comunitatile Transilvaniei!

Spre lamurirea, că acestu sistemulu de dare e nedreptu a proportiunea e si mai nedrepta, se se face o comparatiune detaiata cu sistemulu de dare a cascigului personalu din Ungaria si se va vedé, că poporulu celu mai saracu a Transilvaniei fatia cu cea lalti locuitori a Ungariei si in specie e multu in mai mare proportiune ingreuiautu.

In Transilvania darea capului apesa in deosebi pre poporulu celu de totu saracitu din secuime, pre nobiliu de o sesiune pre curialisti si pre alti locuitori cu putiena seu fara ne-o posesiune din comitate, cari toema pentru acea potu forma celu mai mare dreptu si potu pretinde, ca acestu sistemulu de dare nedreptu se se abroge si se se inlocuiesca cu sistemulu de darea cascigului dupa clase, precum e in Ungaria.

Escelsu ministeriu de finantia! Nu avemu la mana tote datele cari aru areta in tota goletatea sa acestu sistemulu de dare nedreptu, strapusu d'in seculii trecuti si care, dorere! a astadi susta, inse nici nu tienemu de lipsa ale insira tote in deosebi, fiindca suntemu convinsi, că atatu de cunoscutu suntu defectele acestui sistemulu de dare, cătu numai atunci s'ar mai pota sustiené pre teritoriulu Transilvaniei tienetoria de coron'a S. Stefanu, deca nu am voi se liberamu pre poporu de catenele feudale-traditionali, si deca am avé in cugetu ca inca pre lungu tempu se-lu privamu — despoiamu — de folosintu santei dreptati si egalitati de dreptu!

Considerandu dara, că sistemulu de darea capului sustienutu pana acuma e nedreptu d'in fundamentu, in principiale si tote ramurile sale si că acel'a forte tare ingreuiaz pre partea cea mai saraca a poporatiunei tieroi, — considerandu că de la anulu 1850 incoace tote guvernele au recunoscutu nedreptatea sistemului darei de capu si au si facutu promisiuni solene, că acel'a se va sterge; considerandu că de spre guvernele de atunci nu potemu dice că aru fi realizatu unulu cu altulu in promovarea binelui Transilvaniei, si totu-si s'a edisu că sistemulu acel'a numai pana in finea anului 1866. se va sustiené, acum (dupa schimbarea favoritoria (? R.) a referintieloru) totu cetatiianulu transilvanu a potutu conta cu siguritate la acea, că sistemulu acest'a de dare care, a sustatu atatea decenii fara de a poté dá fatia cu spiritulu tempului si cu lumina dreptatii, se va inlocui in facta preste totu cu sistemulu de dare ecuitabilu, care domnesce in Ungaria; considerandu că sub sistemulu acestu de dare nedreptu Transilvania dupa unu calculu medilociu in totu anulu a solvitu in proportiune mai multu cu 500,000 fl. decâtu Ungaria si asié 18 ani fiindu ingreuiauta preste mesura cu o suma de 9,000,000 s'a apropiatu de ruina totala, considerandu că de si au recunoscutu guvernele absolutistice nedreptatea acestui sistemulu de dare apesatoriu, totu-si le-au lipsitu bunavointi'a serioasa de alu schimbă si decumva prin guvernulu respunsabilu patrioticu s'ar mai sustiana acesta giurstare cu dreptulu ar poté debilita increde-

santele canone. Carii pana acumu au incursu in causa acest'a suntu Archi-Diecesani, cari au susternutu prin calca Guvernului Maiestatei Sale petitiune pentru ca se se defiga terminu spre votisare dupa datina care a fostu mai nainte de restaurarea metropoliei, si deputatii dietali, cari de sine au datu petitiune la guvernulu pentru ca se fia alegere nu numai prin archi-diecesani, ci si prin cei alalti Ardeleni cari au incursu mai nainte la alegerea episcopului d'in Blasiu, asié dara nu episcopii suntu in diferite pareri, ci archi-diecesanii insisi, pentru că si mirenii deputati si canoniculu Papfalvi au petitionatu intralminte de cătu cuprinde in sine omagialulu recursu in numele archi-diecesei. Aici dara aru fi scopuli si nu episcopii. Ma scopuli suntu mai virtosu agitatiunile neintiepte in contr'a scopului, precumu este acest'a a corespundintelui d'in Blasiu, carele lu-infrica pre guvernulu cătu nu se pote determină, si nevoindu lucra pe mir'a (? Correct.) inimiciloru causei. Pentru ace'a aru fi de doritu, ca omenii nechiamati se se contiena, si deca nu potu ajutá se nu strice. Era in catu corespundintele ataca pre episcopulu de la Orade, si censureza Enchiridionulu, care e censuratu prin eruditii Italiei, Franciei si Germaniei si cu aplausu primitu, corespundintele nepotendu-si arogă acea eruditune nu e capace spre censurare. Dara corespundintele ataca si clerulu diecesei Oradane, despre care strainii d'icu „Est gemma omnium Dioecesium graeco-catholicarum,“ diecesanii de Orade n'au lipsa a fi invetiati de corespundintele, carele in tota privinti'a se afla multu in apoi de clerulu celu cultu si preste totu invetiatu alu diecesei Oradane, carele au crescutu d'in minoritate si se afla in maturitate barbatesca, neci are lipsa de conduce-re corespundintelui ignorante carele insa-si siesi contradice. Elu d'ice: Dupa canonele Sinodeloru d'in Sardi'a si Antiochia destulu de apriatu este, că metropolitulu se se alege de episcopii sufragani, pentru că decumva aru fi acesti episcopi ales prin diecesanii ei aru representá la alegerea metropolitulu pre diecesanii sei, si asié recunosce cumca diecesele sufragane au dreptu a incurge in alegerea metropolitulu prin reprezentantii sei episcopi, si totusi de la votisare spre alegerea metropolitulu le eschide pre diecesele sufragane. Unde e aici logica sanetosa si conseciinta? Au nu este mitropolitulu dupa canonulu apostolicescu capulu episcopiloru loru. Au nu este Metropolitulu judecatoriu superioare in tote diecesele sufragane? Au nu este metropolitulu reprezentantele a tote provinciei besericesci in universal'a beserica a lumii si cătra guvernulu? si totu-si corespundintele aru voi ca numai Archi-Diecesanii se alege pre capulu si alu celoru alalte dieceses, pre judecatoriulu superioare alu aceloru-asi. Au nu si pre patriarculu si metropolitulu Sirbiloru lu alegu Episcopii alesii tuturoru dieceselor? si cu buna semacandu s'ar mută archi-episcopulu Siagun'a d'in vietia, la alegerea metropolitulu nou ad analogiam Sirbiloru aru concurge episcopatele de Aradu si Caransebesiu; de cumu va era-si nu si-ar retiené imperatulu dreptulu de denumire, precumu a denumitu pre metropolitulu Siaguna si episcopulu Popasu, dupa principulu besericesci orientale care suna asia: Imperatulu tote le pote, latinesce: Imperator omnia potest. Cautu la Beveregie Indicale la lit. I. carele principiu inse beserica catolica nu lu-primesse in cele besericesci ca vatematoriu autonomiei besericesci de la Christosu intemeiate si constituite sub guvernarea episcopiloru in a caroru frunte stă Vicariulu lui Christosu carui-a s'a d'isu: Pasce oile mele, si episcopiloru: Pasceți care este incredintiata voue turm'a lui Domnedieu, si apoi episcopii suntu pusi de la spiretulu santu a guverná beserica lui Domnedieu, si pentru acea canonele prescriu: episcopii se aiba chivernisirea tuturoru trebiloru besericesci si a celoru temporale, că celoru-a caroru s'au incredintiatu cele mai mari spiritele li se cuvine si chivernisirea celoru mai mici tempurane. Episcopii au deplina potere de guvernare intre tiermii canonelor. Cumca episcopii sufragani precumu scrie corespundintele numai pentru acea au perdutu dreptulu canonicu de a alege metropolitulu, pentru că s'au presentatu de Imperatulu care este legiuitu patronu prin dotarea metropoliei si are dupa dreptulu canonicu dreptu de presentatiune, corespundintele cătu smintesce judece insu-si, si pentru că scrie, că episcopii sufragani suntu mai multu vasali Papei si ai regimului civile, acest'a asertiune este vatematoria nu numai pentru episcopi ci si pentru Pap'a si guvernulu. Cele-alalte necalite asertiuni a corespundintelui cu acestu privilegiu le tacu, pentru că locu nu au intru o foia politica. Inse lu-reflectezu, că daca nu scie scrie si nu are calificatiune a pasă in publicitate, se taca se invetie si se se ascunda.

Selagianu m. p.

poporeloru acestei țiere. cătra guvern; considerandu dara că după uniunea Transilvaniei cu Ungaria și poporul transilvanu se simte îndreptățit a potè pretinde de la guvern, ca după principiul egalității de dreptu se fia tractatu asemenea cu celelalte popore ale Ungariei și greutățile publice se le porte în mesura egala precum sustau și în Ungaria; considerandu că în părțile transilvane adnesate în 1861 acestu sistem de dare apesatoriu, spre multamirea generala a poporului în acela anu s'a înlocuitu cu sistemul de dare generalu d'în Ungaria; considerandu că eseculul ministeriu ung. reg. pre bazea indemnității spre molcomirea generala și în cele alte părți a le Transilvaniei pote înlocui sistemul acestu de dare cu celu d'în Ungaria; — în fine supunendu, că influința reacțiunii, care a fostu în stare a sustienè pana în diu'a de asta-di remaști'a acest'a a feudalismului e franta și guvernulu responsabilu presinte liberu de intrigele aceleia, condusu numai de principiile dreptății și egalității de dreptu, pote dispune de sine liberu; comitetulu acestui comitatu are onore a rogă ca reverința pre eseculul guvernulu responsabilu ung. reg. ca sè se îndure a delatură cu începutulu anului 1868 sistemul de dare capului sustienutu pana acum, a-lu înlocui prin sistemul de dare d'în Ungaria și a dispune preste totu, ca poporele și concetățenii singuratici transilvani se participeze la greutățile publice în proporțiune egala cu celelalte popore a le Ungariei, — decumva înse ministeriulu ung. reg. responsabilu d'în puterea sa propria nu ne-ar potè realiza aceste dorințe iuste și tempulu indemnității ar espiră, atunci se binevoiesca a le propune legislațiunii ca pre o pretensiune dreapta spre decidere cu ocaziunea desbaterii bugetului preliminaru. S'a datu d'în ședințele comitetului permanentu a inclit. comit. Solnocu inter., tîenute în 20. jan. și dîlele următorie a. c.

1) În 16-a sept. 1864 în diet'a d'în Sabinu am facutu propunerea pentru ștergerea contribuțiunii personale d'în Transilvania motivandu-o mare parte totu cu acele date, care le-amu folositu și cu această ocaziune, precum se vede d'în protocolulu stenograficu pag. 1736 etc. a dietei, — trecandu preste istoria acestei propuneri, nu potu lasă ne amintitu liberalismulu celu mare, mirosulu celu finu, și prevederea cea infinita a fostului Redactoru alu foiei „Korunk“ care în Nr. 62 d'în 1867 au mirosatu că Gazet'a Transilvaniei în speranția deplină ochesce cătra espusetiunea d'în Moscova, de ore ce ace'a au aflatu cu cale a-si aduce a minte de propunerea cea înca ne resolvata, — ôre ce ar dîce asta-di d. Kôváry, candu unu comitetu cu majoritate magiara au primitu unanimu propunerea aceea? nu cumva va crede că însuși magiarii comitetului acestuia cu vicepresedintele dietalu, au trecut în castele „Gazetei“ sèu cu acest'a d'impreuna se închina chiar' ideiloru nordice? pentru că au cutezatu în contra voiei lui „Korunk“ chiaru a si susterne reprezentatiune într'o afacere d'în care cu deosebire numai partea locuitoriloru mai seraci aru trage folosu?

2) În interesulu adevărului istoricu, ca sè nu-si face nimene iluziuni vane, și ca sè nu fia prè lesne sedusu, me aflu silitu cu tota discretiunea a observă, că Ministrulu de financia de atunci — Plener — ca ministru centralistu au datu în obiectulu de fatia dovedi de mai multa bunavointia fatia cu Transilvania și Ungaria, de cătu barbatii tieriloru nostre de nationalitate magiara și sasa, veniti la carm'a guvernului, pentru că readnesandu-se în an. 1861 cele 4 comitate la Ungaria sub Plener, s'au delaturu atunci indata sistem'a de darea capului, — în an. 1864. Plener au propusu ca contribuțiunea personala în Trans. sè se șcaritieză chiaru de jumetate, era defectulu în veniturile statului sè se suplinesca prin adicarea darei pamentului cu 3%, înse acestei propuneri atâtu de ratiunale, juste și cuviincioase se opuse cancelari'a transilvana cu Bar. Reichenstein în frunte cu tota energi'a, pana candu Plener — în pusilanimitatea sa — si-au retrasu propunerea ce-i facea numai onóre și tierii a lucea numai folosu.

În Senatulu imperialu în 1864/5 luandu si io parte în comisiunea pentru micșiorarea contribuțiunii personale propusa de cătra regimu, m'am nevoitu a-mi castigă majoritate, sèu baramu partisaui, ca sè potu esu cu o propunere noua pentru delaturarea totala a contribuțiunii personale, chiaru și cu ralierea contribuțiunii pamentului la 16% — la ce erau senatorii romani învoiti cu totii — sèu introducerea unui sistemulu egal de contribuțiune, înse mi se fece cunoscutu, că într' unu casu ca acel'a, va cadè și propunerea Ministeriala, și asiè nici atâta putienu nu vomu capetă. Acesta propunere venindu la ordinea dîle în senatulu imperialu, io cu d. Georgiu Baritiu ne-am inscrișu de vorbitori, și în diu'a ace'a si avuram ambii norocirea de unu demnitaru înaltu delegatu alu V. Cancelariului Bar. R. care ne provocă ca se ne retragemu înscrierea, de ôre ce nu voia a audi acele motive, care noi nu le poteamu retace, și care cu atâta mai tare le-amu si dîșu.

Mai amintindu și ace'a că sub tempulu absolutismului deregatorii de financia straini subalterni au facutu adese ori relatiuni despre necesitatea ștergerii contribuțiunii de capu ca nesuportavera, presedintele dir. financiarie le au pusu ad acta? sèu de nu, cum s'au sustienutu totu-si acea sistema infernala?

Daca cumpenimu acum si acea, că regimulu de fatia e impoteritu a face totu binele — precum nu eră Plener — si totu-si si acest'a au sustienutu pre an. 1867 și înca si pre an. curg. sistem'a de contribuțiune în Transilvania, trebue sè o recunoscemu că ministrulu Plener au datu mai multe dovedi de a sa bunavointia pentru Transilvania și poporele ei, de cătu cancelari'a aulica magiara-sasa și decătu ministeriulu ung. reg. de acuma.

De deputatii Transilvaniei — de ori ce nationalitate, care înca nici unu cuventu nu au radicațu pentru ștergerea acestei sisteme? ce sè dîcu?!

ROMANIA.

Proiectu de lege

pentru organizarea puterii armate.

Art 1. Totu Romanulu și individulu stabilitu în Romania este detoru țierei cu serviciulu militar, și după chiama, rea sa prin sorti pana la etate de 50 ani impliniti.

Art. 2. Puterea armata romana se compune în raportu cu locuitorii țierei:

- 1°. De ôste regulara și permanenta unu la suta.
- 2°. De o streja mobilă pedestra patru la suta.
- 3°. De o streja mobilă calare unu la suta.
- 4°. De o reserva a strejei mobilă pedestra unu la suta.
- 5°. De o streja comunale pedestra.

Art. 3. Pre bas'a articolului alu 2-lea, la toti cinci ani se voru întocmi tablourile pentru numerulu ostii regulară și a diferitelor streje.

Art. 4. Ostea regulara se compune numai de arme speciale; o a treia parte numai va fi sub steguri; cele doue părți standu în reserva. Statulu de sub stegu este conformu Tablei Litera A.

Art. 5. Comand'a va fi pre bataliune, sèu companie, pre escadron, pre baterie; nu se va formă pre brigada sèu divisiu, de cătu la casu de resbelu sèu concentrări permanente.

Art. 6. Tota ostea regulara, afara de companiele și escadronele de depositu, va sta în campu statornicu pentru manevre sèu marsiuri, formandu unu corpu de armata; va potè fi afectata la fortificări sèu la lucrări de utilitate publica.

Art. 7. Fie-care june ajunsu în etate de 20 ani, chiamatu prin sorti va servi; în ostea regulara 6 ani, d'în care doi ani sub steguri și patru ani în reserva. Acesti șesce ani impliniti, va trece în corpulu strejei mobilă unde va servi termenulu de 12 ani după care va trece în reserva strejei mobilă era-si șesce ani în strej'a comunale.

Art. 8. Strej'a mobilă se compune; 1 de acei ce au indeplinitu termenulu cerutu în ostea de linia; 2 de junii ce au ramas pre contingentulu cerutu de ostea regulara: acesti d'în urma avendu a servi în strej'a mobilă, termenulu de 18 ani; șesce ani în reserva strejei mobilă, și apoi șesce ani în strej'a comunale. (Asta-di garda natională).

9. Strej'a comunale, sèu gard'a natională, se compune de toti individi validi ai țierei, cari n'au intratu în celelalte corpuri, și pana la etate de 50 ani.

10. Reservele ostii regulară, cum si cele ale strejei mobilă, voru luă parte activa la serviciulu strejei comunali. Parte d'în ele, conformu unui regulamentu speciale, voru servi ca depositu pentru instructiunea militara prin comune, unde exercitiulu și manevrele voru fi obligatore în tote scolele și pentru toti junii cari n'au ajunsu etatea de 20 ani.

11. Scolele militare de tote gradele și de tote armele, în proporția cu numerulu și cerințele ostei, se voru înființa în mai multe puncturi ale țierei.

12. Compunerea personalului diferitelor comendi, aceea a companiilor, a batalionelor și a escadronelor de strej'a mobilă, pedestra și calare, și de strej'a comunale, precum și sold'a, suntu fissate prin bugetulu ministrului de resbelu.

13. Tote gradele de streja mobilă se dau după starea de serviciu, după vechime, sèu după alegere si esamene conformu unei legi privitoare pre acestu corpu. Tote gradele d'în strej'a comunale se voru alege de însuși corpurile respective conformu unei legi într' acest'a.

14. În strej'a mobilă și în strej'a comunale voru fi plătite, după gradu, numai gradele alu caror serviciu va fi permanentu.

Gradele cari au avutu dreptu la servitoriu voru primi o desdaunare, ne mai potendu oprî soldatii în serviciulu lor; acest'a dispusetiune se aplica în tote strejile cum si în ostea regulara.

15. Streja mobilă va fi afectata în timpu ordinariu la serviciulu de garnison, la poliția urbana sèu rurale, la strejirea frontarielor și ori unde serviciulu Statului va cere. Era în casu de resbelu sèu de mobilizare permanentă, streja mobilă intra în tote condițiunile ostei regulară. Atribuțiunile și serviciulu ei suntu determinate prin o lege speciale.

16. Strej'a mobilă este detoria cu unu serviciu regularu de 30 zile pre anu, în duoe sèu mai multe tempuri; și oșebitu cu 15 zile pentru concentrări periodice spre revista și manevre pre judetie sèu divisiu. Ea primisce solda și nutrimentu numai candu este în serviciu afara d'în comun'a ei și pre unu timpu mai multu de trei zile. Pre langa serviciulu regularu, nu va fi socotita ca mobilizare permanentă, mobilizarea și concentrarea strejelor în timpu de trei zile pre anu pentru exercitiu și manevre în tabar'a statornicu sèu marsuri.

17. Strej'a comunale este detoria cu serviciulu prescrișu de regulamentulu privitoru pre acesta streja.

18. Strejele mobili, pedestre și calare, voru primi de la Statu numai armele, și-si voru face, după modelu, uniforma pre compta lor; pre tempulu care le da dreptu voru primi o solda fisa fără preferența de gradu. Strajerulu mobilu calare este detoru a avè calulu sèu în permanentia, harnasiamentulu după modelu, și va primi o subventiune de 100 lei (nuoi) pre anu de la comun'a d'în care face parte.

19. Strejele mobili pedestre voru formă corpuri de Verdi, Aprodi, Plaesi, după localitățile de campia, de midiu locu sèu de munte. Strejele mobili calari voru formă corpuri de Lanceri, Panduri, Dorobanti, după localitățile de campia, de midiu locu sèu de munte.

20. Armatura și uniforma strejelor, determinate de regulamente, și acesta de pre urma, de materialu d'în țiera și după datine, va fi chiar portulu pamentenu, uniformatu, apropiatu la cerința și portandu însemenele cerute fără a diferi în costu.

21. Înlocuirile în serviciulu ostenescu nu suntu permise; o lege va determină casurile esceptiunale de scutire.

22. Afara de grade, înțagementele voluntarie pre unulu sèu mai multe termine nu suntu permise de cătu în armele speciale.

23. Pentru comand'a, administrati'a, inspecti'a corpurilor militare, teritoriulu Romaniei se imparte în optu comandamente, sèu divisiu militare; fie-care divisiu contiindu mai multe judecie, sèu o populația de 500,000 locuitori, minimum. Fie ce divisiu militara comandata de unu generalu sèu colonel va formă unu corpu de armia. Statulu majoru generale și corpurile de statu majoru alu divisiiloru teritoriale și a sub-divisiiloru suntu determinate prin bugetulu ministrului de Resbelu.

24. D'în contingentulu de 7 la suta, cerutu pentru ostea regulara, gard'a mobilă și reserva ei, administratiunea va potè însemnă în antaiulu rundu „ad libitum“ pre acej ce va socoti mai proprii a intră în corpurile calari de oste regulara și garda mobilă.

25. Suntu în sarcin'a comunelor și obligatorie: 1°. Tote localurile trebuitoare diferitelor streje mobili și comunali, pentru comendile despartiriloru pre companie sèu escadron; 2°. Sold'a pentru capitanulu companiei sèu alu escadronulu de streja mobilă; 3°. Sold'a unui archivaru pre langa capitanulu fie careia companie sèu escadronu de streja mobilă; 4°. Sold'a și intretinerea a doi tamburi sèu trompeti în permanentia pre langa fie-care capitanu de streja mobilă. 5°. Chieluel'a pentru cumperatoarea de steguri și trompete pentru strej'a mobilă și comunale; 6°. Repararea, intretinerea și pretiulu armelor candu comun'a va fi respunsabile; 7°. Chiri'a, intretinerea, încăldirea, luminatulu, mobilarea cancelariiei, companiei sèu escadronulu de streja mobilă și comunale; 8°. Cumperarea registrelor hartiei și marunte cheltuele de biurou la escadronele sèu companiele de streja mobilă și comunale.

26. Reglemente și tablouri reguleza disciplin'a, serviciulu, armatur'a, uniforme, administrarea, cheltuelele, comptabilitatea pastrarea armelor în diferite streje; organizarea serviciului strejelor comunali; formarea controlurilor, a consilieror de rencensamentu, a jurilor de revisie, a consilieror de disciplina; atribuțiunile, competentia și procedur'a lor; precum și totu ce interesulu serviciiloru cere.

Dispositiune transitoare.

1. Se va procede la reformele și creatiunile prevediute prin legea de facia, indata de la promulgarea ei, fără amanare, ca în trei lune sa fia aplicata în totulu.

2. Spre a se completă contingentulu ostei regulară și a diferitelor streje după rondulu însemnatu în legea de facia, pentru asta-data se va chiamă prin sorti: 1 junii ajunsu în etate de 20 ani; 2-lea, junii remasi d'în conscripti'a trecuta și ne insurati; 3-lea, cei mai teneri neinsurati și fără sarcina de familia treptatu pana la etatea însemnata prin legea de facia; 4-lea, cei mai tineri insurati d'în anulu presentu; și apoi cei d'în anulu precedentu, și asiè mai departe pana la complectarea diferitelor corpuri: aceste dispositiuni nu voru lovi într' unu nimicu cele prevediute la §§. 1, 2, 3, 7, 8, 9, d'în legea de facia.

3. Numerele ce suntu chiamate asta-data spre a completă Tabloulu ostei regulară și care voru remanè preste efectivulu hotaritu, în permanentia sub steguri, acele numere chiar standu întregu termenulu de serviciu regulatu în reserva, voru compta acestu serviciu implinitu de si nu voru fi chiamate sub steguri.

4. Pompierii se voru incorporă după dreptulu lor în diferite corpuri sèu voru remanè pre compta comunelor, cari voru organiză acestu serviciu pre sèma lor.

5. Desființarea sèu transformarea gendarmiloru, a dorobantiloru și a granicieriloru asta-di în fiintia va avè locu odata cu înființarea corpurilor prevediute prin legea de facia.

6. Se voru chiamă tote gradele în neactivitate în disponibilitate sèu pensiune pana la complectarea cadrelor necesare. Inginerii civili voru fi primiti în corpulu de geniu sèu alte corpuri cu gradele corespunditorie la cunoscintele lor.

7. Nici unu serviciu nu se va da nici unui gradu decătu după unu asamenu corespunditoriu cunoscintelor presupuse acelu gradu: cari cunoscintie se voru determină prin anume programu.

8. Numerulu ostei regulară și a diferitelor streje mo-

bili se va intocmi pre baza de 4 milioane locuitori, care baza va fi statornica pentru 5 ani conformu legii de facia.

Presentatu camerei de d. Ioanu G. Lecha. deputatulu colegiului I. de Bacau. Lit. A.

Table with 3 columns: Description of military units, Omeni (Men), and Cai (Horses). Rows include Batalione de venatori pedestri, Companie de despositu venetori pedestri, escadrones, etc.

Noutati Straine.

RUSIA. Regimulu rusescu pregatesce pentru Poloni'a unu proieptu de reorganizare alu justitiei. Comitetul, ce crã insarcinatu cu elucrarea acestui proieptu, a propusu conformarea justitiei polone dupa cea rusesca, cu câte-va abateri rechiamate de referintiele locale a le regatulul polonu.

AMERICA. Actulu de acusatune contra lui Johnson. Diurnalele de New-York datate d'in 4 martiu impartesiescu actulu de acusatune contra lui Johnson. Acestu actu fu adoptatu cu putiene modificatiuni atãtu prin casa reprezentantiloru cãtu si prin senatu, si pentru importantia sa lu impartesimu si noi cetitoriloru nostri.

tantiloru Staturiloru-Unite atãtu in numele sãu cãtu si in alu intregului poporu d'in aceste staturi, in contr'a lui Andrew Johnson, presiedinte alu Staturiloru-Unite, pentru dovedirea crimelor si delictelor, cu cari elu este acusat.

Art. I. Andrew Johnson, presiedinte alu Staturiloru-Unite, la 21 fauru in Washington, in cerculu Columbi'a, calcandu detorintiele sale oficiali, juramentulu sãu si dispusetiunile constitutiunei, si violandu constitutiunea si legile Staturiloru-Unite, a subserisu unu actu, prin carele a destituitu pre Edwin M. Stanton d'in postululu sãu de secretariu alu resbelului, pre langa tote cã numitululu Edwin M. Stanton a fostu pusu in acestu postu in forma legale, cu invoirea senatului Staturiloru-Unite.

Numitululu Andrew Johnson, presiedinte alu Staturiloru-Unite, iu 12 aug. 1867, pre tempulu pausarei senatului, a destituitu pre Stanton d'in postululu sãu, si a si insciintiatu despre acẽsta senatulu in 20 de zile dupa redeschiderea siedintiloru aceluia, espunendu totodata causele acestei decretãri si anunciandu suplenirea provisoria a lui Stanton.

Senatulu, desbatendu cu tota seriositatea causele alegate pre langa destituire, in 14 jan. 1868 s'a retienutu de a ratificã destituirea d'in oficiu, prin urmare in inticlesulu legi d'in 2 martiu 1867 relativa la suplenirea oficiiloru civili, numitululu Edwin M. Stanton a primitu indata functiunile sale oficiali. Andrew Johnson fu insciintiatu despre acẽsta in modululu recerutu, este dara lamuritu, cã Stanton a avutu dreptulu a ocupã postululu de secretariu alu resbelului, pre tempulu, candu fu emisa urmatori'a ordinatiune:

„Washington, 21 fauru 1868. Domnulu meu! In vertutea puterii si drepturilor, cari mi sunt incredintiate ca unui presiedinte prin constitutiunea si legea Staturiloru-Unite, te absolvezu de la functiunile d'iale in ministeriulu de resbelu. Dupa primirea acestei impartesiri, vei esecutã indata acẽsta ordinatiune. Vei administrã arhivele, cãrtile, documintele si alte lucruri, ce ti-s'au datu in grige, lui Lorenzo Thomas, adjunctante de generalu, care este incredintiatu cu conducerea ad interim a ministeriului de resbelu. — Andrew Johnson, presiedinte. Onorabilelui d. Edwin M. Stanton, in Washington.

Acẽsta ordinatiune s'a emisu in contra legi cu intentiunea de a restornã legea d'in 2 martiu 1867. relativa la suplenirea oficiiloru civili si de a alungã pre Edwin M. Stanton d'in oficiulu sãu la ministeriulu de resbelu, violandu-se constitutiunea Staturiloru-Unite si fãra de ascultarea si aprobarea senatului; de aci se vede, cã Andrew Johnson, presiedintele Staturiloru-Unite, a comis u crima grea.

(Va urmã.)

Varietati.

*(24 Ianuarie ebdomaderu politicu, literaru si comercialu) este titlulu unui nou diurnaln opositiunalu, ce apare in Iasi de la inceputulu acestei lune „Redactori de dreptu sunt toti abonati“?!

*(Transilvani'a), foi'a Asociatiunei transilvane, aduce

in nrulu 7 intre alti articli interesanti si inceputulu biografiei drului Vasilie Popu, care a vietuitu la inceputulu secululu presinte, si care a escelatu ca literatu si scriitoriu. Elu e autorulu disertatiuniloru intitulate: „Disertatio inauguralis de funeribus plebeis Daco-Romanorum sive Valachorum“ si „Disertatie despre tipografiile romanesci in Transilvani'a si invectivalele tãri de la inceputulu loru pana in vremile noastre.“

*(Punte preste Muresiu.) Intre Valea-Mare si Sorsorsu se proiepteza a se radica o punte preste Muresiu, ce intru adeveru e forte de lipsa pentru comunicatiune.

*(Maiestatea sa Imperatulu) insocitu de esregina de Neapole, sor'a imperatesei nostre si de ministrulu Festetic, sosi sambata ser'a la 9 ore in Buda-Pest'a.

*(Solenitate in inchisorea detorasiloru.) La 16. i. c. s'a tienutu in inchisorea detorasiloru d'in Viena o serbatore mare, la care dede ocaziune impregiurarea, cã ministrulu de justitia Herbst in acesta di a presentatu casei deputatiloru unu proieptu de lege prin care se dice, cã nimene nu pote fi arestatu pentru detorie. Din'a intrega a domnitulu cea mai mare bucuria in inchisorea, arestatii se felicita u unulu pre altulu; cei mai saraci decisera cu unanimitate a tramite ministrulu Herbst adresa de multumire. Unulu d'intre ei a proieptatu ca pentru etern'a aducere a minte de acẽsta di memorabilia sã se faca o inscriptiune de aducere a minte. Propunetoriulu s'a oferitu, cã esindu d'in arestu elu va suportã spesele acestei inscriptiuni in petra, care apoi se va infige in paretelu casei de arestu. Propunerea se primi cu ovatiuni sgomotoase. Altu arestatu a adusu vinu si bere destula si s'a portatu toate preste toate in sanetatea ministrulu Herbst si a intrugulu ministeriu.

*(Schimbarile de nume) sunt la ordinea diloi, mai ales de la inagurarea constitutiunalismulu magiaru. Cei ce nu si-potu aretã patriotismulu loru ungurescu prin alte fapte, se punu si-si magiariseza numele, ce firesce este in mare parte urmare a staruintiloru unguriloru, cari sciu prea bine corcepunde doctrinei lui Széchényi: de a face unguri si d'in pietre. In schimbãrile, mai bine magiarisarea numelor, esceleza multu virtosu speculantiu de jidovi, dar' nu remanu inderetru nici unii d'in alte nationalitati. Asiã mai adeuna-di am cetitu, cã si unu stranepotu alu eroului Pinteã inca si-a magiarisatu numele. Ca o raritate mare inregistrãmu, cã dlu Florianu Popoviciu, caligrafistu, inca si-a schimbatu, dar' nu si-a magiarisatu numele in „Dorianu.“

*(Jafuirea postei in Segedinu.) Dupa cum se scriã unei foie germane, abiã a sositu trenulu calei ferate in Segedinu si abiã au esitu pasagierii d'in vagone, indata tote lampo pele fura stinse; pre cei doi omeni, cari au scosu pachetelu postali d'in vagone, i-au prinsu optu lotri inarmati, li-au pus scalusie in gura si i-au legatu. Speditur'a postale, a carei pretu inca nu se scie, fu rapita. Lotrii inca nu s'au descoperit pan' acum'a.

*(Despartirea oficielatoru postali in Croati'a.) Postali d'in Croati'a de la 1 aprilu voru trece in resortulu ministrulu ungu. de comerci. Er' postele si personalulu postalu din confiniile militare, de la acestu terminu, voru fi supuse ministeriulu imperialu, pana ce se va decide definitivu cea ce nea confiniiloru.

Proprietariu, redactoru respundictoriu si editoriu: ALEXANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumuriloru de feru.

Table for Wien's Pest'-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu. Columns: Station, Time, Direction.

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Table for Basiasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Wien'a. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Jasenov'a-Oravit'a. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Oravit'a-Jasenov'a. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Wien'a-Oradea-Mare. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Oradea-Mare-Wien'a. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Wien'a-Aradu. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Aradu-Wien'a. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Wien'a-Paris. Columns: Station, Time, Direction.

Table for Paris-Wien'a. Columns: Station, Time, Direction.

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosesc in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

De la Temisior'a la Aradu pleca in tote dilele la 6 ore dem. sosesc in A. la 11 ore 45 minute. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.